

روزنامه

دریای پارس در شاهنامه فردوسی

زهرالدیلپذیر	خلیج‌فارس گهواره
روزنامه‌نگار و پژوهشگر ادبی	تمدن‌های بزرگ
	مشرق‌زمین و میراث
	گران‌بهای فرهنگی

است که در طول تاریخ

چند هزار ساله خود، همواره با نام ایران پیوند داشته و به ویژه از ۲۸۰۰ سال قبل، نامی یگانه و بین المللی بوده‌است. در کتیبه داریوش بزرگ هخامنشی در تنگه سوئز، ازخلیج فارس با عبارت «دریایی که از پارس می‌رود» یاد شده‌است.

مورخان و جغرافیدانان بزرگ یونانی همچون آریانوس، استرابن و بطلمیوس نیز حدود ۲۰۰۰سال قبل، از دریای پارس سخن گفته‌اند. دریای پارس در گذشته، گستره‌ای بسیار بیش از امروز را دربرداشته و به جز خلیج فارس کنونی، تمامی دریای عمان و بخشی از اقیانوس هند را تا حدود رود سند را شامل می‌شده‌است.

در شاهنامه فردوسی که شناسنامه تاریخی و سند هویت ملی کشور ایران است و بر اساس منابع کهن پیش از اسلام، نوشته شده نیز در بخش پادشاهی اشکانیان(گفتار اندر داستان کرم هفتواد)، به روشنی از دریای پارس سخن رفته‌است:

بین این شگفتی که دهقان چه گفت / بدانگه که بگشاد راز از نهفت
به شهر گُجاران به دریای پارس / چه گوید ز بالا و بهنای پارس
یکی شهر بد تنگ و مردم بسی / ز کوشش بدی خوردن هر کسی
بنابر آهنگ شاهنامه، اردشیر بابکان، بنیانگذار سلسله ساسانی، پس از شکست اردوان پنجم، آخرین پادشاه اشکانی با سپاهی بزرگ به جنگ هفتواد، یکی از حکمرانان محلی در سواحل دریای پارس می‌رود.

هفتواد در نزدیکی شهر گجاران، درون دژی مستحکم بر ستیغ کوهی بلند، ساکن است. اردشیر ابتدا در نبرد با هفتواد شکست می‌خورد ولی سرانجام با ترفندی به دژ او راه می‌یابد. سپس هفتواد را در ساحل دریا به دار می‌آویزد و با غنائم جنگی بسیار.

راهی تیسفون می‌شود و شاهنشاهی ساسانی را بنیان می‌نهد. در واقع اردشیر با شکست هفتواد می‌تواند بر سواحل دریای پارس و تجارت پر سود آن تسلط یابد و راه را برای پادشاهی خود هموار کند. این بخش از شاهنامه به خوبی اهمیت بنادر خلیج فارس در دوران اشکانی و ساسانی را نشان می‌دهد.

این داستان در کتاب پهلوی کارنامه اردشیر بابکان که از متون معتبر دوره ساسانی است نیز با اندکی تفاوت آمده و به احتمال زیاد یکی از منابع مهم فردوسی در سرایش این بخش از شاهنامه بوده‌است.

شهر گجاران شاهنامه، در کارنامه اردشیر بابکان«گزاران» نامیده شده‌است. پژوهشگران در ساره مکان این شهر اظهارنظرهای مختلفی

مطرح کرده‌اند.

با توجه به ابیات شاهنامه که مکان این شهر را ساحل دریای پارس دانسته‌است، همچنین برخی قرائن تاریخی، این شهر، در نزدیکی روستای ساحلی لاور، از توابع شهرستان دشتی در ۱۱۰ کیلومتری بوشهر کنونی و در کنار خلیج فارس قرار داشته‌است. دژ هفتواد نیز همان «قلعه دختر» لاور است؛ دژی عظیم و شگفت‌آور مشرف بر پرتگاهی تند و تیز که از سمت غرب به ساحل زیبای خلیج فارس منتهی می‌شود. این دژ در فهرست آثار ملی نیز به ثبت رسیده‌است.

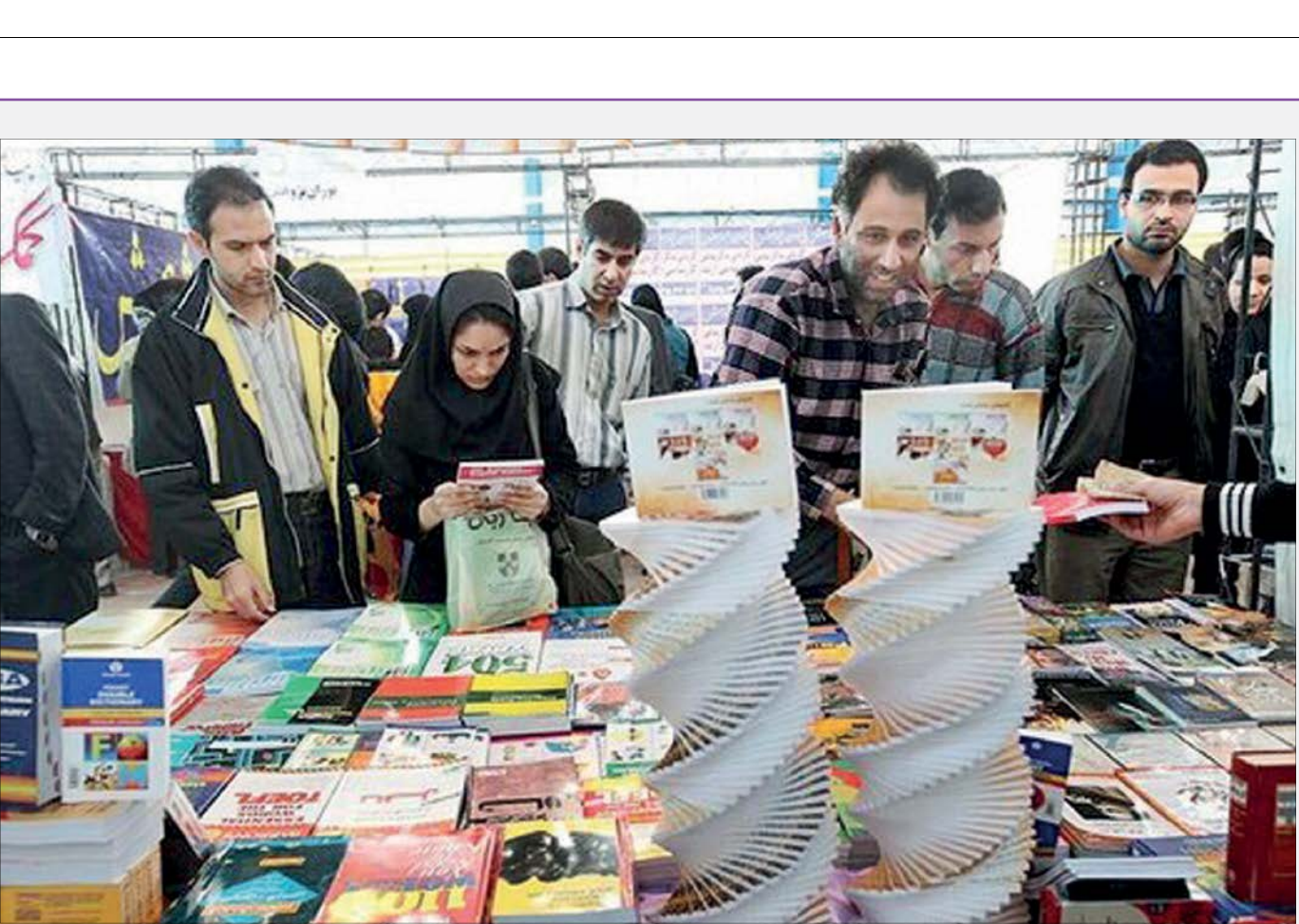
با توجه به آنچه گفته شد شاهنامه یک کتاب حماسی صرف و مجموعه‌ای از افسانه‌های گذشتگان نیست بلکه گنجینه‌ای تاریخی است که فرهنگ، آداب و رسوم و گذشته سرزمین ایران را در آن می‌توان دید. فردوسی در دیباجة شاهنامه(گفتار اندر فراهم‌آوردن شاهنامه) می‌گوید:

ازین نامور نامه شهریار / بمانم به گیتی یکی یادگار
تواین را دروغ و فسانه مدان / به رنگ فسون و بهانه مدان
ازو هرچه اندر خورد با خرد/ دگر بره رمز معنی برد

گنجینه فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران هستند، به نمایش درآمد. محمد الشاعر، برهان کرکوتلی، ابراهیم غنام، توفیق عبدالعال و اعتدال شریف هنرمندان فلسطینی هستند که آثارشان در این نمایشگاه در معرض تماشااست و علاقه‌مندان می‌توانند هر روز ساعت ۱۰ تا ۱۸ به موزه فلسطین مراجعه کنند.

رئیس گروه هنرهای تجسمی فرهنگستان هنر، بابک پوریان سرپرست موزه هنرهای معاصر فلسطین، مدیران فرهنگستان هنر و جمعی از علاقه‌مندان در موزه هنرهای معاصر فلسطین فرهنگستان هنر افتتاح شد. در این نمایشگاه، ۲۹ اثر نقاشی با تکنیک رنگ روغن، اکریلیک و ترکیب مواد از پنج هنرمند نقاش فلسطینی که از آثار

خبرآنلاین

دوستداران کتاب، اطلاعات جدید درباره مهم‌ترین رویداد فرهنگی سال را بخوانند

راهنمای حضور در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران

بعد از دو سال دوری از شور و شوق نمایشگاه کتاب، بار دیگر غرفه‌های ناشران و کتابفروشان در مصلای امام خمینی(ره) تهران برپا می‌شود. قرار است سی‌وسومین دوره نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم به صورت حضوری برگزار شود. مثل همیشه، ناشران شرکت‌کننده در نمایشگاه، آثارشان را با تخفیف ویژه ارائه می‌کنند و نمایشگاه فرصت ویژه‌ای برای خرید کتاب محسوب می‌شود. ضمن این‌که «خانه کتاب و ادبیات ایران» به نمایندگی از معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مثل دوره‌های قبل، تخفیف‌های ویژه‌ای برای برخی گروه‌های مخاطب کتاب از جمله اعضای هیأت علمی، طلاب و دانشجویان سراسر کشور در نظر گرفته است. اگر مشتاقانه در انتظار این روزها بودید و قصد برنامه‌ریزی برای شرکت در نمایشگاه دارید، شاید بد نباشد پیش از آن در جریان برخی جزئیات برگزاری این نمایشگاه قرار بگیرید.

آذر مهجاری

فرهنگ و هنر

نمایشگاه امسال کی و کجا برگزار می‌شود؟

نمایشگاه کتاب تهران از ۲۱ تا ۳۱ اردیبهشت امسال برپاست.

با وجود همه موافقان و مخالفان برگزاری نمایشگاه در

مصلای امام خمینی(ره) در حال حاضر بهترین گزینه نمایشگاه است و در همین مکان برگزار می‌شود. اگر هنوز رخت دوره کرونا را نتکانده‌اید یا خرید به شیوه مجازی را بیشتر می‌پسندید، می‌توانید نمایشگاه مجازی کتاب را در سامانه ketab.ir دنبال کنید. بد نیست در جریان این نکته هم باشید که بر اساس اظهارات علی رضائی، قائم‌مقام سی‌وسومین نمایشگاه کتاب همه ناشران امسال در فضای مسقف جامایی می‌شوند. با توجه به استقبال‌که از نمایشگاه صورت گرفته، احتمالاً ناشران جامانده در بخش مجازی بتوانند حضور پیدا کنند، چراکه ظرفیت پذیرش در بخش فیزیکی به اتمام رسیده است.

نمایشگاه حضوری شرکت‌کنیم یا مجازی؟

هر ناشری که در مصلای تهران غرفه دارد در بخش مجازی نیز حضور خواهد داشت. ضمن این‌که بازمانده‌های نمایشگاه حضوری، یعنی آن دسته از ناشرانی که در زمان برگزاری نمایشگاه موفق به ثبت‌نام نشده‌اند، از ۷ تا ۲۱ اردیبهشت فرصت دارند برای حضور در بخش مجازی ثبت نام کنند. در نتیجه اگر در نمایشگاه شرکت کردید، ضرر نمی‌کنید به بخش خصوصی هم سرزنید.

چه خبر از بخش بین‌الملل؟

تحويل گرفتن کتاب‌های مرتبط با بخش ناشران خارجی است تا بلافاصله کار بررسی کتاب‌ها آغاز شود و کتاب‌ها به موقع به نمایشگاه برسند.

یکی از موضوعات مهم نمایشگاه، تسهیل امور گمرکی و فرآیند روان‌سازی ترخیص کالاها از گمرک است که به همین منظور برخی از تسهیلات موجود در گمرک به اطلاع ناشران خارجی رسیده که به محض حرکت بار از مبدا بتوانند مستندات لازم را برای کمیته ناشران خارجی ارسال کنند. در این صورت کمیته با همکاری گمرک، پیش اظهار می‌کنند تا کتاب‌ها سریع‌تر ترخیص شوند و به نمایشگاه برسد.

سقف تخفیف بخش فروش فیزیکی ویژه ناشران

آثار هنرمندان فلسطینی در موزه فلسطین

از یکی در روز پیش نمایشگاهی در موزه فلسطین برپا شده که اگر هنوز موفق به دیدن آن نشده‌اید، بهتر است کمی عجله‌کنید چون نمایشگاه نقاشی‌های هنرمندان فلسطینی تا روز ۱۱ اردیبهشت در موزه هنرهای معاصر فلسطین برقرار است. نمایشگاه آثار هنرمندان فلسطینی با عنوان «سنگ صبور» با حضور حبیب... صادقی

دکتر حسین انصاری نژاد، شاعر «خلیج فارس»

جزئی ملی تمام ماست

بخت الاسلام محمد حسین انصاری نژاد است که نمی‌تواند نظاره‌گر خاموشی هویت و کاری که وطن‌پرستی رو به فراموشی می‌رود و حتی بعضی‌ها با برق دلارهای سعودی ، انصاری نژاد به‌عنوان شاعری که از سلسله روحانیت شیعه است شعری ملی به نام «اندالهام بخش بسیاری از حماسه‌های ملی باشد. این شعر با صدای ساسان نودری و طعنه‌ای موسیقی درآمده است و نمآهنگی براساس این اثر ساخته شده که در فضای به انگیزه روز ملی خلیج فارس به گفت‌وگو با و نشستیم تا از علل سرودن این شعر و بلع شویم.

در برابر غرب شده‌اند پیام‌هایی در فضای مجازی به من دادند مبنی براین‌که خلیج فارس درواقع خلیج عربی بوده و ...
❖ **شما چه جوابی به کسانی که این قدر راحت نام خلیج فارس را جعل و تحریف می‌کنند، دادید؟**

بنا به فرموده اباعبد...الحسین(ع)؛ «اگر دین ندارید لااقل آزاده باشید»، من هم به این خودباختگان می‌گویم که تاریخ بخوانند و لااقل این قدر شرافت و اخلاق داشته باشند که غیرت و تعصب به وطن و خاک‌شان را فراموش نکنند.

❖ **آثاری که به مضامین ملی و میهنی اختصاص دارند باید دارای چه ویژگی‌هایی باشند؟**

در سرودن شعر، دو مقوله بسیار مهم است؛ فرم و ساختار و همچنین درونمایه و محتوا. اشعاری با موضوع ملی – میهنی باید موضع ملی – میهنی هم داشته باشد. همچنین زبان شعر باید از لحنی حماسی هم برخوردار باشد تا مخاطب با شنیدن آن روحیه ملی و وطن‌پرستی‌اش تهییج شود. در این نوع اشعار فرم و درونمایه باید همسو با یکدیگر باشند و با اندیشه‌ای پویا پیوند بخورند تا نتیجه‌ای ماندگار خلق شود.

روی دیوار

هوای اردیبهشت در گالری‌های تهران

برای کسانی که به هنرهای تجسمی علاقه دارند و برای هفته آینده و روزهای تعطیل، گالری‌گردی را برنامه‌ریزی کرده‌اند، چند نمایشگاه را که این روزها در تهران برپاست، معرفی کرده‌ایم تا از برنامه گالری‌ها و نگارخانه‌های شهر تهران آگاه شوید.

اعلان آرت

- نمایشگاه گروهی گرافیک
- آثاری از هنرمندان مشهور مانند مرتضی ممیز، بهزاد حاتم، قباد شیوا و ...
- گالری هدایت (خیابان استاد نجات‌الهی)
- تا ۱۴ اردیبهشت (به جز سه‌شنبه‌ها از ساعت ۱۶ تا ۲۱)

پایان نامیرا

- نمایشگاه انفرادی روزبه نعمتی شریف
- گالری سو(خیابان سمیه، خیابان پورموسی)
- تا ۱۹ اردیبهشت (به جز شنبه‌ها از ساعت ۱۶ تا ۲۰)

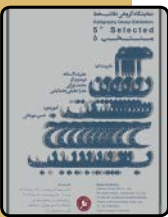
گوشه

- نمایشگاه انفرادی ساحل بحیایی
- گالری شیت (ضلع جنوبی پارک دانشجو)
- تا ۱۴ اردیبهشت (به جز پنجشنبه‌ها از ساعت ۱۶ تا ۱۸)

منتخب ۵

- نمایشگاه گروهی
- آثار علیرضا آستانه، فریدون آو، محمد بزرگی و عدرا عقیقی بخشایشی
- نگارخانه نگر (کریمخان، بعد از تقاطع ایران‌شهر)

به رنگ بهار

- نمایشگاه انفرادی نقاشیخط علی اشرفی
- نگارخانه گلستان (خیابان هلال احمر)
- افتتاح: ۱۲ اردیبهشت ساعت ۱۸
- به مدت یک هفته از ساعت ۱۰ تا ۱۷

